

PATRIARHIA ROMÂNĂ

† DANIEL

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

Centenarul Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I” este prilej de reflecție asupra cinstirii eroilor români*

Ne aflăm astăzi într-un loc încărcat de istorie, cu puternice reverberații spirituale, culturale, sociale și politice. Pe locul actual al Băncii Naționale a României, în perioada 1683 – 1686, domnitorul Șerban Cantacuzino înălța un han care avea să-i poarte numele, fiind cunoscut drept hanul *Șerban Vodă*. Acest han a fost închinat de domnitor Mănăstirii Cotroceni, având statut de metoc. În incinta sa, a fost construită de negustori, la începutul secolului al 18-lea, o biserică. Cu timpul, acest așezământ a intrat în mentalul colectiv drept *sfințita mănăstire a Marelui Mucenic Gheorghe, din hanul Șerban Vodă*¹ sau pe scurt ca *Mănăstirea Șerban Vodă*.

Așadar, locul acesta, atât de important în care ne aflăm astăzi, este un loc sfințit în care a existat în trecut o mănăstire închinată Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, purtătorul de biruință, ocrotitorul forțelor terestre ale armatei române, un loc foarte potrivit în care se cuvine să ne amintim și să îi pomenim și pe cei care și-au dat viața pentru libertatea și demnitatea poporului român.

* Mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu prilejul aniversării a 100 ani de la înființarea Muzeului Militar Național *Regele Ferdinand I*, eveniment organizat la Banca Națională a României, joi, 07 decembrie 2023.

¹ Alexandru Elian, *Inscripțiile medievale ale României. Orașul București*, vol. I, București, Editura Academiei R.S.R., 1965, p. 241.

Inițiativa Băncii Naționale a României de a emite în programul său numismatic o monedă din argint, destinată colecționării, cu prilejul centenarului Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I”, este una inspirată, marcând astfel, într-un mod elegant, cei 100 de ani de istorie a acestui muzeu, care prin intermediul colecțiilor sale ne aduce mai aproape de faptele de vitejie și de eroismul ostașilor români.

Conceptul expozițional al Muzeului Militar Național ne face să fim contemporani cu multe dintre evenimentele prin care a trecut poporul român cu vitejie, curaj și credință în Dumnezeu. Admirând colecțiile sale, observăm urmele misiunii creștine în sânul armatei române, în istoria românilor în general, întrucât Biserica și armata au fost mereu într-o armonioasă legătură, sprijinind poporul român atât de încercat de vicisitudinile vremurilor.

În imnul României, Andrei Mureșanu a reușit să surprindă într-unul dintre versuri realitatea istorică în care s-a aflat de secole Biserica și armata română: *Preoți cu crucea-n frunte, căci oastea e creștină*. Acest vers ne arată că preoții s-au aflat alături de ostașii români în toate războaiele, nu doar la figurat, ci și la propriu. Nu numai pentru încurajarea lor și pentru slujbele săvârșite în spatele frontului, ci chiar pe câmpul de luptă, în tranșee. Nu puțini dintre ei au făcut acte de eroism în timpul războaielor, fapte recunoscute de istorie, pentru că poți fi erou și fără să pui mâna pe armă.

Pe câmpul de luptă, încă din cele mai vechi timpuri și până astăzi, moralul ostașilor a fost susținut prin povățuirea duhovnicească oferită de preoți. Clericii prezenți pe front au spovedit soldații, i-au împărtășit, i-au încurajat în grele încercări, pe cei răniți i-au îngrijit împreună cu maicile din mănăstiri și i-au pomenit în rugăciune, iar pe cei ce s-au jertfit pe câmpurile de luptă i-au înmormântat cu cinstea ce se cuvine unor eroi. Iar după finalizarea luptelor au ridicat biserici, troițe și monumente spre veșnica lor pomenire, arătându-le în acest fel recunoștință și cinste pentru dragostea lor, pentru faptul că și-au dat viața pentru libertatea și unitatea poporului român.

Încă de la întemeierea Muzeului Militar Național, s-a dorit ca pe lângă expoziția de obiecte militare care prezintă trecutul istoric al poporului român, această instituție să aibă și o funcție comemorativă, prin intermediul căreia să fie cinstiți toți eroii neamului. Acest fapt semnificativ s-a statornicit

când autoritățile au decis ca în fața muzeului care a fost construit în Parcul *Carol I* să fie așezat Mormântul Eroului Necunoscut, simbol al jertfei și eroismului național. În acest fel muzeul și mormântul care era amplasat în fața muzeului au devenit un loc de pelerinaj, un loc în care oamenii nu doar acumulas cunoștințe despre trecut, ci se apropiau de osemintele eroului necunoscut și prin el de toți eroii care au murit pe câmpurile de luptă, pomenind în rugăciune, cu recunoștință, numele lor din neam în neam.

Această frumoasă asociere între muzeu și Mormântul Eroului Necunoscut a fost afectată, însă, de incendiul din dimineața zile de 15 iunie 1938, prin care a ars o mare parte din clădirea centrală a muzeului. Dorind să fie șterse din memoria oamenilor principiile perene ale poporului român despre care amintea tăcut Mormântul Eroului Necunoscut, comuniștii l-au mutat în noaptea de 22 spre 23 decembrie 1958 la Mausoleul de la Mărășești. După Revoluția din 1989, la 26 octombrie 1991, sicriul eroului necunoscut a fost readus în Parcul *Carol I*, făcându-se astfel o reparație morală, un act de dreptate și de demnitate națională.

Muzeul Militar, însă, după mai multe relocări, la sfârșitul anului 1986 a fost așezat în actuala locație din strada Mircea Vulcănescu, clădirea fiind ridicată la sfârșitul secolului al 19-lea, servind înainte drept reședință de garnizoană.

Trebuie menționat cu acest prilej și faptul că, prin grija noastră, se află în proces de edificare Catedrala Mântuirii Neamului, biserică simbol a independenței poporului român, în care au fost și vor fi organizate ceremonii religioase cu caracter public național, unul dintre hramurile catedralei fiind *Înălțarea Domnului – Ziua eroilor*. Amintim aici și faptul că prima slujbă oficiată în Catedrala Națională a fost o slujbă de pomenire a tuturor eroilor neamului românesc, săvârșită la 24 noiembrie 2018, în ajunul sfințirii altarului. Cu acest prilej, am subliniat valoarea de simbol al acestei catedrale construite în cinstea eroilor români care și-au dat viața pentru apărarea țării, așezând în piciorul sfintei mese numele tuturor eroilor cunoscuți din Războiul de Independență, din Războaiele Balcanice, din Primul și din Al Doilea Război Mondial.

Astfel, deși cele trei locații nu sunt amplasate într-un loc comun, ele constituie trei repere urbane foarte valoroase care vorbesc despre trecutul nostru istoric, despre datoria noastră de a ne cinsti eroii, dar și despre

gradul nostru de civilizație ca popor, pentru că un neam care nu își uită trecutul, ci își asumă cu responsabilitate năzuințele și crezul strămoșilor săi, pomenindu-i cu recunoștință, este un neam cu adevărat integru și demn.

La ceas aniversar, când sărbătorim 100 de ani de existență a Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I”, dorim să adresăm tuturor ostenitorilor acestei instituții de cultură aprecierea și binecuvântarea noastră.

Totodată, dorim să adresăm un cuvânt de prețuire și binecuvântare Băncii Naționale a României, care în fiecare an emite în programul său numismatic, în colaborare cu Biserica și cu alte instituții ale statului român, monede și medalii menite să evidențieze repere importante din trecutul istoric al poporului român.

Ne rugăm lui Dumnezeu să vă dăruiască tuturor ani îndelungați și mult ajutor în lucrarea pe care o desfășurați spre slujirea poporului binecredincios și a armatei celei iubitoare de Hristos.

Cu părintești binecuvântări,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Daniel', written in a cursive style.

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române